

2010. március 25., csütörtök

A pénzügyi és gazdasági világválság hatása a fejlődő országokra és a fejlesztési együttműködésre

P7_TA(2010)0089

Az Európai Parlament 2010. március 25-i állásfoglalása a pénzügyi és gazdasági világválságnak a fejlődő országokra és a fejlesztési együttműködésre gyakorolt hatásairól (2009/2150(INI))

(2011/C 4 E/06)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a 2009. szeptember 24–25-én Pittsburghben, valamint a 2009. április 2-án Londonban tartott G20-csúcstalálkozókra,
- tekintettel a 2009. július 8. és 10. között L'Aquilában tartott G8-csúcstalálkozóra,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek 2000. szeptember 8-i millenniumi nyilatkozatára, amely többek között a szegénység és az éhezés megszüntetése érdekében a nemzetközi közösség által együttesen megállapított célkitűzésekként rögzíti a millenniumi fejlesztési célokat,
- tekintettel a fejlesztési politikával kapcsolatos európai konszenzusra ⁽¹⁾, valamint a fejlesztési politika terén való komplementaritásról és munkamegosztásról szóló európai uniós magatartási kódexre ⁽²⁾,
- tekintettel a 2002. március 18. és 22. között Monterreyben, Mexikóban megrendezett nemzetközi fejlesztésfinanszírozási konferencián elfogadott monterreyi konszenzusra,
- tekintettel a segítségnyújtás hatékonyságáról szóló párizsi nyilatkozatra és az accrai cselekvési programra,
- tekintettel a Nemzetközi Valutaalap (IMF) a globális pénzügyi válság alacsony jövedelmű országokra gyakorolt hatásairól szóló jelentésének 2009 szeptemberében közzétett frissített változatára,
- tekintettel az IMF „Global Economic Outlook - Sustaining the Recovery” (Globális gazdasági kilátások – A fellendülés életben tartása) című, 2009 októberében közzétett jelentésére,
- tekintettel az IMF „World Economic Outlook Update” című, 2010 januárjában közzétett jelentésére,
- tekintettel a Világbank „Protecting Progress: The Challenge Facing Low-Income Countries in the Global Recession” (A fejlődés védelmében: az alacsony jövedelmű országok kihívásai a globális recesszió idején) című, 2009 szeptemberében közzétett jelentésére,
- tekintettel a Világbank 2009 júniusában megjelent „Global Development Finance: Charting a Global Recovery 2009” (Globális fejlesztésfinanszírozás: a globális fellendülés felvázolása 2009-ben) című jelentésére,
- tekintettel a Világbank „Global Economic Prospects - Crisis, Finance and Growth” (Globális gazdasági kilátások – Válság, pénzügy és növekedés) című, 2010 januárjában közzétett jelentésére,
- tekintettel az „Overcoming Fragility in Africa - Forging a New European Approach” (Afrika törékenységeinek legyőzése – Egy új európai megközelítés kialakítása) című, 2009 októberében közzétett európai fejlesztési jelentésre,

⁽¹⁾ HL C 46., 2006.2.24., 1. o.

⁽²⁾ 9558/07. számú, 2007. május 15-i tanácsi következtetések

2010. március 25., csütörtök

- tekintettel a „The Aid Effectiveness Agenda: Benefits of a European Approach” (A támogatáshatékonysági program: az európai megközelítés előnyei) című, a Bizottság megrendelésére a HTSPE tanácsadó cég által készített, 2009 októberében közzétett tanulmányra,
- tekintettel a millenniumi fejlesztési célok megvalósításának hiányosságaival foglalkozó ENSZ-munkacsoport által 2009 szeptemberében közzétett, „Strengthening the Global Partnership for Development in a Time of Crisis” (A globális fejlesztési partnerség erősítése válság idején) című jelentésre,
- tekintettel az ENSZ Kereskedelmi és Fejlesztési Konferenciája (UNCTAD) „Trade and Development Report, 2009” című, 2009 szeptemberében közzétett jelentésére,
- tekintettel az UNCTAD „The Least Developed Countries Report 2009: The State and Development Governance” (A legkevésbé fejlett országokról szóló 2009. évi jelentés: Az állam és a fejlesztésirányítás) című jelentésére,
- tekintettel a FAO csúcstalálkozójáról és az élelmezésbiztonságról szóló 2009. november 26-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel 2009. október 8-i állásfoglalására a pénzügyi és gazdasági világválságnak a fejlődő országokra és a fejlesztési együttműködésre gyakorolt hatásairól ⁽²⁾,
- tekintettel a pénzügyi világválságnak a fejlődő országokra és a fejlesztési együttműködésre gyakorolt hatásairól szóló 2009. november 10-i meghallgatására, különösen Guttorm Schjelderup professzor hozzászólására az illegális pénzáramlásokról és az adóparadicsomokról,
- tekintettel a 2009. szeptember 24–25-i pittsburghi G20-csúcstalálkozóról szóló 2009. október 8-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel az Európai Beruházási Bank és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank 2007-es éves jelentéséről szóló 2009. március 25-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a millenniumi fejlesztési célokkal összefüggő, fejlesztésre szánt új pénzügyi eszközökről szóló 2006. február 16-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel az AKCS–EU Közös Parlamenti Közgyűlés 2009. december 3-án Luandában elfogadott, a pénzügyi válságnak az AKCS-országokra kifejtett hatásáról szóló közös állásfoglalására,
- tekintettel a 2006/1016/EK határozat jogalapjáról szóló 2008. november 6-i bírósági ítéletre ⁽⁶⁾,
- tekintettel a 2003/87/EK irányelvnek az üvegházhatású gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének továbbfejlesztése és kiterjesztése tekintetében történő módosításáról szóló 2009. április 23-i 2009/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁷⁾,
- tekintettel „A fejlődő országok támogatása a válság kezelésében” című 2009. április 8-i bizottsági közleményre (COM(2009)0160),
- tekintettel „A fejlesztés új finanszírozási forrásai: a lehetőségek áttekintése” című 2005. április 5-i bizottsági munkadokumentumra (SEC(2005)0467),
- tekintettel az Általános Ügyek és Külkapcsolatok Tanácsának 2009. május 18-i és 19-i következtetéseire a fejlődő országoknak a válságkezelés során történő támogatásáról,

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2009)0102.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2009)0029.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2009)0028.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2009)0185.

⁽⁵⁾ HL C 290. E, 2006.11.29., 396. o.

⁽⁶⁾ C-155/07. sz. ügy, Európai Parlament kontra Európai Unió Tanácsa; HL C 327., 2008.12.20., 2. o.

⁽⁷⁾ HL L 140., 2009.6.5., 63. o.

2010. március 25., csütörtök

- tekintettel „A politikák fejlesztési célú koherenciája – az egész Unióra kiterjedő megközelítés szakpolitikai keretének kialakítása” című 2009. szeptember 15-i bizottsági közleményre (COM(2009)0458), valamint az Általános Ügyek és Külkapcsolatok Tanácsának 2009. november 17-i következtetéseire a politikák fejlesztési célú koherenciájáról és a segélyhatékonyság működési keretéről,
 - tekintettel a pénzügyi és gazdasági világválsággal és annak a fejlődésre gyakorolt hatásával foglalkozó ENSZ-konferenciára, valamint a konferencia eredményének az ENSZ Közgyűlése által 2009. július 9-én a 63/303. számú határozattal történő jóváhagyására,
 - tekintettel az innovatív finanszírozásról 2009. május 28–29-én Párizsban tartott konferenciára és a fejlesztési finanszírozásról 2008. november 28. és december 2. között Dohában tartott nemzetközi konferenciára,
 - tekintettel az ENSZ Közgyűlésének elnöke alá tartozó, a nemzetközi monetáris és pénzügyi rendszer reformjával foglalkozó szakértői bizottság 2009 márciusában közzétett ajánlásaira,
 - tekintettel eljárási szabályzatának 48. cikkére,
 - tekintettel a Fejlesztési Bizottság jelentésére, valamint a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság és a Gazdasági és Monetáris Bizottság véleményére (A7-0034/2010),
- A. mivel a feltörekvő és a fejlődő gazdaságok a 2008-as 6,1 %-os gyarapodáshoz képest 2009-ben csupán 2,1 %-kal növekednek,
- B. mivel a világ árukereskedelme 2009-ben előreláthatólag 17 %-kal csökken, a kereskedelemre és az infrastruktúrára irányuló beruházások pedig a hitelválság következtében akadoznak, és mivel a legkevésbé fejlett országokat különösen sújtotta a válság,
- C. mivel a nemzetközi pénzügyi intézetek nincsenek könnyű helyzetben a fejlődő országok igényeinek kielégítését illetően, és ha nem tudják tőkájüket növelni, komoly hitelezési problémáik lesznek,
- D. mivel a globális válságnak a közepes jövedelmű fejlődő országokra gyakorolt hatását nem lehet figyelmen kívül hagyni,
- E. mivel a pénzügyi szektor szabályozásának, felügyeletének és ellenőrzésének hiányosságai, illetve a létező felügyeleti és gyors riasztási mechanizmusok, valamint a nemzetközi pénzügyi intézetek által folytatott bizonyos politikák fogyatékoságai világszintű rendszerválságot okoztak, illetve felgyorsították annak kialakulását, és ez szükségessé teszi a fennálló paradigmák felülvizsgálatát, melynek nemzetközi kompenzációt és tehermegosztást is magában kell foglalnia,
- F. mivel az adóparadicsomok lehetőséget teremtenek a pénz elrejtésére, és ezzel ösztönzik a felelősségteljes kormányzás aláadását, elsősorban az adózás és a jogállamiság területén; mivel a fejlődő országokból eredő illegális pénzáramlások becsült értéke 641–941 milliárd USD-re tehető, ami nagyjából a globális fejlesztéstámogatás tízszeresének felel meg,
- G. mivel a Transparency International 2008. évi jelentése szerint a világszinten tapasztalható korrupció eléri az 50 milliárd USA-dollárt, ami az összes hivatalos fejlesztéstámogatás, valamint az ivóvíz és a közegészségügy biztosítása terén kitűzött célok eléréséhez szükséges beruházások volumenének majdnem fele,
- H. mivel az Európai Unió a legnagyobb adományozóként a világ segélyáramlásainak megközelítőleg 60 %-áért felel, és a Bizottság előrejelzései szerint 2009-ben a hivatalos fejlesztési támogatás (ODA) kötelezettségvállalásai terén 22 milliárd dolláros hiánnyal kell számolni,
- I. mivel a globális válság miatt a fejlett gazdaságok termelésében bekövetkezett hanyatlás elkerülhetetlenül a hivatalos fejlesztési támogatás volumenének csökkenéséhez fog vezetni, épp egy olyan időszakban, amikor a fejlődő országok számára létfontosságú a külső segítség,

2010. március 25., csütörtök

- J. mivel jóformán az összes uniós felajánlás (azok 99 %-a) már meglévő kötelezettségvállalásokhoz köthető; mivel 8,8 milliárd euró kifizetését előrehozták, aminek következtében fennáll a veszélye annak, hogy az elkövetkezendő évekre kevesebb fejlesztési támogatás jut,
- K. mivel a segélyhatékonyságra irányuló európai megközelítéssel 2010 és 2015 között évente 3–6 milliárd eurót kitevő hatékonyságnövekedés érhető el,
1. messzemenően tisztában van azzal, hogy az elmúlt két év (élelmezési, energiaügyi, éghajlati, pénzügyi, gazdasági és szociális) válságsorozata az iparosodott és a feltörekvő gazdaságokra súlyos, a fejlődő országok szegény néprétegeire viszont pusztító hatással van, aminek következtében világszerte több mint 200 millió munkavállalót sújt a rendkívüli szegénység, és a világ népességének több mint egyhatoda éhezik;
 2. hangsúlyozza, hogy az EU-nak kötelessége támogatni a fejlődő országokat, hogy azok megbirkózhassanak a gazdasági világválság és az éghajlatváltozás miatt rájuk nehezedő terhekkkel, annak ellenére, hogy nem felelősek azokért; e tekintetben sürgeti a tagállamokat, hogy maradéktalanul tegyenek eleget a hivatalos fejlesztési támogatásokba foglalt, fejlődő országok iránti kötelezettségeiknek;
 3. felszólít a millenniumi fejlesztési célok 2015-re történő megvalósítására irányuló kötelezettségvállalások megerősítésére, és a millenniumi fejlesztési célok felülvizsgálata tekintetében fokozott összehangolt fellépésre hív fel; felhívja a tagállamokat, hogy a legmesszebbmenőkig támogassák és helyezkedjenek közös álláspontra az ENSZ millenniumi fejlesztési célkitűzéseiről 2010-ben rendezendő csúcsertekezlet kapcsán;
 4. felszólítja a tagállamokat hivatalos fejlesztéstámogatási kötelezettségeik teljes mértékű megvalósítására mind kétoldalú, mind többoldalú szinten;
 5. arra kéri a tagállamokat, hogy emeljék a hivatalos fejlesztési támogatások összegét azon közös célkitűzés érdekében, hogy 2010-re a hivatalos fejlesztéstámogatás a bruttó nemzeti jövedelem 0,56 %-át, 2015-re pedig 0,7 %-át tegye ki; továbbá felszólítja őket arra, hogy a párizsi nyilatkozat és az accrai cselekvési program megvalósításával fokozzák a segítségnyújtás hatékonyságának fejlesztésére irányuló erőfeszítéseiket, oly módon, hogy egymás között jobban összehangolják intézkedéseiket, javítják a segítségnyújtási mechanizmusok előreláthatóságát és tartósságát, felgyorsítják a segélyezés ütemét, törekszenek a segélyek felszabadítására, valamint növelik a segélyeket fogadók befogadási képességét; támogatja a segélyezés átláthatóságáért indított nemzetközi kezdeményezést, amelynek célja a segélyekre vonatkozó információk elérhetőségének és rendelkezésre állásának javítása és legitimitásának fokozása, illetve annak biztosítása, hogy segélyeket a szegénység elleni küzdelem érdekében a lehető leghatékonyabb módon használják fel; felkéri az összes olyan tagállamot, amely még nem csatlakozott ehhez a kezdeményezéshez, hogy tegye meg;
 6. hangsúlyozza, hogy bár a hivatalos fejlesztéstámogatási kötelezettségvállalások teljesítése feltétlenül szükséges, nem elegendő a fejlesztési vészhelyzet kezeléséhez, és ismételten felszólítja a Bizottságot, hogy aktívan támogassa a már létező innovatív jellegű fejlesztési támogatási eszközöket, és sürgősen nevezzen meg további innovatív forrásokat;
 7. aggodalommal veszi tudomásul a hivatalos fejlesztési támogatások erőfeszítéseinek csökkentését a millenniumi fejlesztési célok elérésében döntő fontosságú közegészségügy, különösen a szexuális és reprodukív egészségjogok terén; rámutat, hogy az egészséges, erős munkaerő a gazdasági fejlődés előfeltétele;
 8. felszólítja a Bizottságot, hogy még inkább mozdítsa elő a nemzetközi fejlesztési együttműködés reformját;
 9. hangsúlyozza, hogy a nemzetközi segélyezési rendszer jelenleg is zajló reformja nem jelenthet visszalépést a fejlesztéssel kapcsolatban eddig elértekhez képest, és nem szolgálhat ürügyként a tagállamok számára kötelezettségeik be nem tartásához;
 10. azon a véleményen van, hogy a fejlesztéstámogatásra szánt források mennyisége önmagában nem elegendő ahhoz, hogy megítélhető legyen az Európai Unió fejlesztéstámogatási intézkedéseinek eredményessége és hatékonysága;
 11. véleménye szerint a pénzügyi és gazdasági válság leküzdésének továbbra is elsőbbséget kell élveznie;
 12. hangsúlyozza, hogy továbbra is segítséget kell nyújtani, mégpedig folyamatosan az új adottságokhoz és körülményekhez igazítva;

2010. március 25., csütörtök

13. hangsúlyozza, hogy a gazdasági világválság mind a mennyiség, mind a minőség tekintetében szükségessé tette a megerősített fejlesztési együttműködést;
14. hangsúlyozza, hogy a hitelválság, a gazdaság csökkenő ciklusa által keltett bizonytalanság, valamint a nemzetközi kereskedelem, a befektetések és a migráns munkavállalók pénzáttalásainak visszaesése voltak azok a tényezők, amelyekben keresztül a válság a fejlett országokból áterjedt a fejlődő országokba, valamint hogy az Uniónak valamennyi említett területen kezdeményezéseket kell elfogadnia és a nemzetközi szinten összehangolt, átfogó és következetes módon kell fellépnie;
15. felszólítja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy a fejlesztési együttműködéssel kapcsolatos eszközeik és politikáik ellenőrzésekor arra is ügyeljenek, hogy a lehető legalacsonyabb szinten tartsák a fejlődő országok gazdaságára gyakorolt nem kívánt hatásokat, például a fejlesztési segélyek átutalásától való egyre nagyobb függőséget és a növekedésre, a fizetésekre és a foglalkoztatásra gyakorolt negatív hatásait, valamint a járadékvadászatra irányuló rendszerek és a korrupció elterjedését;
16. felkéri a Tanácsot és a Bizottságot, hogy javítsa a két- és többoldalú fejlesztési együttműködés összehangolását, mivel e terület hiányosságai a fejlesztési segélyek alacsony hatásfokának fő okai közé tartoznak;
17. felismeri, hogy a pénzügyi szektor szabályozásának, felügyeletének és ellenőrzésének hiányosságai, illetve a nemzetközi pénzintézetek által folytatott bizonyos politikák nem tették lehetővé a válság megelőzését, és inkább felerősítették annak negatív hatásait; hangsúlyozza, hogy – a fejlett országokban lezajlottakkal ellentétben – az ilyen feltételek jelentősen csökkentették a fejlődő országok képességét arra, hogy költségvetési ösztönző intézkedések bevezetésével reagáljanak a gazdaság lassulására;
18. hangsúlyozza, hogy a gazdasági és pénzügyi válságra átfogó jellegű választ kell adni, hogy a szabályozás és a felülvizsgálat alól nem maradhat ki semmilyen pénzintézet, piaci szegmens vagy joghatóság, továbbá, hogy az új nemzetközi pénzügyi kormányzás alapját valamennyi szereplő átláthatósága és felelőssége kell, hogy képezze;
19. egyrésztől üdvözlözi, hogy a nemzetközi pénzügyi intézmények a szegények érdekeit szolgáló kiadások növelésével, valamint a szegénység visszaszorításának hangsúlyozásával és a növekedést ösztönző kiadások emelésével javították a kölcsönfelvételi lehetőségeket az alacsony bevételű országok számára; ugyanakkor mélyszéles aggodalmát fejezi ki a fejlődő országok egyre növekvő eladósodása, illetve az adósság fenntarthatóságával kapcsolatos újabb válság kialakulásának kockázata miatt; felszólítja a kormányokat, hogy tegyenek sürgős lépéseket a nemzetközi pénzintézetek megreformálása érdekében;
20. felhívja a Bizottságot, hogy vegye fontolóra a Világbank arra irányuló javaslatának alkalmazását, hogy egy, az élelmiszerbiztonság, a szociális védelem és az emberi fejlődés finanszírozására hivatott kiszolgáltatottsági alap jöjjön létre;
21. felkéri a G20-csoport vezetőit arra, hogy a 2009. szeptemberi pittsburghi csúcstalálkozón vállalt kötelezettségeiknek megfelelően késedelem nélkül tegyenek lépéseket a globális fejlesztési rendszer átalakításáért, és ennek keretében az IMF-kvóták legalább 5 %-át csoportosítsák át a feltörekvő és a fejlődő gazdaságok számára, a Világbank szavazati részesedéseinek pedig legalább 3 %-át a fejlődő és átalakulóban lévő országok számára;
22. hangsúlyozza, hogy a világgazdaság irányítását meg kell reformálni oly módon, hogy a döntéshozatali fórumokon biztosítva legyen a fejlődő országok jobb képviselete; ezért azt javasolja, hogy a G20-ak körét legalább egy, a fejlődő országokat - különösen a legkevésbé fejlett országokat - képviselő taggal bővítsék, aki a G77 hivatalban lévő elnöke lehetne;
23. felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fordítsanak különös figyelmet a tisztességes munka támogatására és védelmére, valamint a nemek közötti megkülönböztetés és a gyermekmunka elleni harcra, követve a növelendő szerepkörű Nemzetközi Munkügyi Szervezetnek a témában tett ajánlásait;
24. hangsúlyozza, hogy olyan nemzetközi kormányzati rendszerre kell váltani, amely megvédi a legkiszolgáltatottabb embereket és országokat, különösen azokat, amelyeket a válság a legsúlyosabb mértékben érintett, és amelyek hatástalan védőhálóval rendelkeznek, vagy nem rendelkeznek védőhálóval;

2010. március 25., csütörtök

25. megjegyzi, hogy az IMF tagsága jóváhagyta 250 milliárd USD értékű különleges lehívási jog (SDR) odaítélését, továbbá hogy a fejlődő országoknak csupán 18 milliárd USD értékű különleges lehívási jog jut; sürgeti a tagállamokat és a nemzetközi közösséget, hogy vizsgálják meg azt a Soros-javaslatot, mely szerint a gazdag országoknak különleges lehívási jogjaikat egy egyetemes közjavakat – például az éghajlatváltozás elleni vagy a szegénység felszámolásáért folytatott harcot – finanszírozó alapnak kellene odaítélniük;
26. felkéri a Tanácsot és a Bizottságot, hogy tegyenek lépéseket a nemzetközi pénzügyi intézetek támogatásának a G20-csúcstalálkozón meghatározott növelése érdekében;
27. felkéri a Tanácsot és a Bizottságot, hogy támogassák az IMF ambiciózus reformját;
28. a válságra és annak a fejlődő országokra gyakorolt hatására adott összehangolt válasz biztosítása érdekében felszólít a G20 országokon belüli erőteljesebb makrogazdasági együttműködésre, valamint az ENSZ rendszerének jelentősebb szerepére és a nemzetközi pénzügyi intézetek reformjára;
29. sajnálja, hogy annak ellenére, hogy a pénzügyi szektor hasznát húzta a hatalmas állami tőkeinjekciókból, még nem vonta le teljes mértékben a következtetéseket példa nélkül álló válságból; ezzel kapcsolatosan üdvözlöi, hogy a G20-csoport vezetői a 2009. szeptemberi pittsburghi csúcstalálkozón elkötelezték magukat annak biztosítása mellett, hogy a pénzügyi szektor mind a fejlett gazdaságokban, mind pedig a fejlődő országokban ki fogja egyenlíteni a válság azon költségeit, amelyeket eddig az adófizetők, az egyéb állampolgárok és a közszolgáltatások álltak;
30. szilárd meggyőződése, hogy a bankrendszer megadóztatásával a pénzügyi szektor méltányosan hozzájárulhatna a globális társadalmi igazságossághoz; felszólít továbbá a pénzügyi műveletek nemzetközi megadóztatására annak érdekében, hogy a teljes adórendszert igazságosabbá tegye, és további forrásokat hozzon létre a fejlesztés és a globális közjavak finanszírozására, különösen a fejlődő országok éghajlatváltozáshoz és annak hatásaihoz történő alkalmazkodására és azok enyhítésére;
31. sürgeti a Bizottságot, hogy adjon ki közleményt arról, hogy a nemzetközi pénzügyi tranzakciók megadóztatása miként segítheti többek között a millenniumi fejlesztési célok elérését, a globális egyenlőtlenségek kiigazítását és a fenntartható fejlődés előmozdítását világszerte;
32. felszólítja a Nemzetközi Monetáris Alapot, hogy a következő G20-találkozóra készítsen jelentést a pénzügyi rendszer hozzájárulásáról a különböző kormányzati beavatkozásokkal járó terhek kifizetéséhez, megvizsgálva a közfinanszírozásra nehezedő összes közvetlen és közvetett terhet, és konkrétan a fejlődő országok költségvetéseire gyakorolt hatásukat;
33. aggodalommal állapítja meg, hogy a fejlődő országok 2010-ben várhatóan 315 milliárd dollár finanszírozási hiánnyal lesznek kénytelenek szembenézni, továbbá hogy a kiszolgáltatott helyzetű országokban a költségvetés növekvő zavarai veszélyeztetik az oktatásra, az egészségügyre, az infrastruktúrára és a szociális védelemre fordítandó 11,6 milliárd dolláros összeget; ezért olyan, a hitelező országokkal történő megállapodás lehetőségének megvizsgálását javasolja, amely a legszegényebb országok számára az adósságok visszafizetésére átmeneti haladékot vagy adósságtörlesztést irányoz elő, annak érdekében, hogy lehetővé tegye számukra a ciklikus hatásokat ellensúlyozó költségvetési politika megvalósítását a válság súlyos következményeinek enyhítésére; javasolja, hogy tegyenek erőfeszítéseket az átlátható, adósságokkal kapcsolatos döntőbíráskodás feltételeinek egyszerűsítésére;
34. üdvözlöi a légi és tengeri forgalomból származó kibocsátások önkéntes megadóztatására vonatkozó tagállami kezdeményezéseket az éghajlatváltozás enyhítését és a hozzá való alkalmazkodást célzó kiadások finanszírozására a fejlődő országokban, továbbá felszólítja a tagállamokat, hogy fontolják meg hasonló adók bevezetését;
35. 2008. október 21-i állásfoglalásával összhangban felszólítja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy állapodjanak meg arról, hogy az Európai Unió kibocsátáskereskedelmi rendszere keretében a szénkibocsátási egységeik elárverezéséből származó bevételeik legalább 25 %-át fordítsák a fejlődő országok támogatására, állami beruházások alkalmazásával, hogy azok hatékonyan fel tudják venni a harcot az éghajlatváltozással;
36. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a – fejlődő országokat leginkább sújtó – éghajlatváltozás leküzdésére irányuló valamennyi fellépést, és ebben az összefüggésben gyorsítsák fel a megfelelő technológiák átadását;

2010. március 25., csütörtök

37. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fordítsanak nagyobb figyelmet a környezeti válság és a fejlesztési válság közötti kapcsolatra, és sürgeti őket, hogy a fenntartható fejlődést és a „zöld növekedést” tegyék az Unió stratégiai prioritásaivá; sürgeti az Uniót, hogy különítsen el további összegeket az éghajlatváltozás elleni, fejlődő országokban folytatott küzdelemre vonatkozó kötelezettségvállalásokra, figyelembe véve a környezeti okokból menekültté váló személyek növekvő számát is;

38. üdvözli az Európai Tanács 2009. októberi arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy nem hátráltatja az éghajlatváltozás elleni küzdelemmel kapcsolatos millenniumi fejlesztési célokat; sürgeti a Tanácsot, hogy minél hamarabb – és a koppenhágai csúcs következtetéseinek, valamint a G20-ak kompromisszumának keretein belül – állapodjon meg olyan határozott pénzügyi kötelezettségvállalásokról, amelyek lehetővé teszik a fejlődő országok számára, hogy megbirkózzanak a romló éghajlati körülményekkel, valamint hogy biztosítsa, hogy a gazdasági válság következtében szükséges támogatás ne vezessen ismét túlzott külső eladósodáshoz;

39. hangsúlyozza a migránsok pénzáttalásainak központi jelentőségét, mivel így a tőke közvetlenül a fejlődő országok célnépessége kezébe áramlik, akik azonnal sürgető szükségleteikre tudják fordítani azt; felkéri a tagállamokat és a fogadó országokat, hogy könnyítsék meg az ilyen áttalásokat, és tegyenek lépéseket azok költségeinek csökkentése érdekében;

40. üdvözli a G8-csoport vezetőinek 2009 júliusában az olaszországi L'Aquilában tett kötelezettségvállalását, mely szerint a pénzáttalási műveletek költségeit öt éven belül 10 %-ról 5 %-ra csökkentik; úgy véli, hogy a piaci verseny fokozása és a szélesebb körű szabályozási keret elengedhetetlen intézkedések a pénzáttalási műveletekkel kapcsolatos költségek csökkentéséhez, továbbá hogy a fejlődő országokban fel kell gyorsítani az új technológiák bevezetését és elő kell segíteni a szegények pénzügyi integrációját;

41. a fejlődő országokba irányuló felelősségteljes és fenntartható közvetlen befektetések elősegítése és a technológiaátadás megkönnyítése érdekében támogatja a fejlesztésre irányuló, tisztán állami és közös állami és magánkezdeményezések létrehozását, amelyek állami vezetéssel és magánadományozói támogatással, a partnerország prioritásainak figyelembevételével működnek;

42. emlékeztet a civil szervezetek, a helyi hatóságok és a decentralizált együttműködés a válság következményeinek kezelésében és a fejlesztési folyamatban betöltött létfontosságú szerepére; ezért kéri a Bizottságot, hogy a decentralizációt tegye a fejlődő országoknak juttatott európai segítség egyik prioritásává;

43. üdvözli a „sebezhetőségi FLEX” mechanizmus jóváhagyását a megfelelő afrikai, karibi és csendes-óceáni (AKCS) országok számára a válság társadalmi következményeinek leküzdéséhez, és sürgeti az anyagi eszközök gyors kiosztását; ugyanakkor ismételten aggódalmát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság hogyan tudja majd pótolni a költségvetési támogatások mostani előrehozása miatt a következő években keletkező finanszírozási hiányt;

44. úgy véli, hogy a kereskedelem a gazdasági növekedés és a szegénységcsökkentés fő motorja a fejlődő országokban, és felszólítja az Európai Uniót és a tagállamokat, hogy vessék be nemzetközi befolyásukat annak érdekében, hogy a fejlesztés a dohai forduló tárgyalásainak központi témája maradjon, és hogy megvalósuljon a tárgyalások sikeres, igazságos és fejlesztésközpontú lezárása, erősítve az EU kereskedelmösztönző támogatási (Aid for Trade) politikája szegények érdekeit szolgáló jellegét;

45. hangsúlyozza, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 208. cikke értelmében az Uniónak gondoskodnia kell arról, hogy kereskedelmi, biztonsági, migrációs, mezőgazdasági és egyéb politikái egyfelől koherens módon szolgálják a fejlődő országok érdekeit, másfelől pedig támogassanak egy, a fejlesztés szempontjából előnyös nemzetközi pénzügyi és kereskedelmi rendszert;

46. emlékeztet arra, hogy a politikák fejlesztési célú koherenciájának a EU-szerződésekben meghatározott elve kulcsfontosságú koncepció a millenniumi fejlesztési célok elérése szempontjából; ennek megfelelően sürgeti az EU-t, hogy alakítson ki olyan kereskedelmpolitikát, amely következetes és koherens a millenniumi fejlesztési célok elérésével; erőteljes jogi mechanizmusok kidolgozását kéri annak biztosítására, hogy az EU legyen felelősségre vonható a politikai koherencia iránti kötelezettségvállalásaiért;

47. felszólít a fejlesztési támogatás és az Unió egyéb politikái közötti következetesség erősítésére; megjegyzi, hogy például az Unió által támogatott mezőgazdasági termékek piacra dobása ellene hathat annak, hogy megfelelő piacokat hozzanak létre a szegény helyi termelők termékei számára, ami semmissé teheti a helyi mezőgazdaság támogatására irányuló projektek keretében tett erőfeszítéseket;

2010. március 25., csütörtök

48. meggyőződése, hogy 2010-ben a dohai forduló kiegyensúlyozott, méltányos és fejlesztésközpontú lezárása segítené a válságból való gazdasági kilábalást, és hozzájárulhat a fejlődő országokban a szegénység csökkentéséhez, továbbá jó minőségű munkahelyek létrehozásához és a fogyasztói árak csökkentéséhez; ezért rendkívüli mértékben aggódik amiatt, hogy a dohai tárgyalási fordulón nem történik előrelépés;
49. rámutat, hogy a pénzügyi stabilitás növelése, valamint a WTO-n belül a globális kereskedelmi rendszer működésének javítása érdekében lépéseket kell tenni egy új nemzetközi monetáris és pénzügyi rendszer felé, amely a fejlődő országok specifikus problémáira megoldást kereső, többoldalú szabályokon alapul, és amely az Egyesült Nemzetek keretei között működik;
50. emlékeztet arra, hogy a kereskedelemösztönző támogatás (Aid for Trade) célja, hogy támogassa a fejlődő vagy legkevésbé fejlett országokat a kereskedelmi megállapodások tárgyalásai és végrehajtása, valamint azok kiaknázása során, hogy segítse azokat kereskedelmük bővítésében és a szegénység felszámolásának meggyorsításában; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, biztosítsák, hogy 2010-re teljesüljenek az egész EU-ra vonatkozó, évenkénti 2 milliárd eurós célra vonatkozó kötelezettségvállalások; kéri a Bizottságot, hogy nyújtson be részletes információkat és adatokat a kereskedelemmel kapcsolatos támogatások és a kereskedelemösztönző támogatás finanszírozására felhasznált költségvetési sorokra vonatkozóan (a 20 02 03. költségvetési soron felül), valamint a kereskedelemösztönző támogatásra irányuló, az EU költségvetéséből származó valamennyi finanszírozásról;
51. ismételten hangsúlyozza, hogy a gazdasági partnerségi megállapodások célja, hogy a fejlesztést elősegítő eszközként funkcionáljanak, és nem szabad csupán nemzetközi kereskedelmi eszköznek tekinteni őket; sürgeti a Bizottságot, hogy mihamarabb zárja le a tárgyalásokat, és vegye figyelembe, hogy a gazdasági partnerségi megállapodások rendelkezései milyen módokon befolyásolhatják az AKCS-országok képességét a válság leküzdésére;
52. megjegyzi, hogy sok fejlődő országban az exportbevételek jelentős csökkenése csökkentette a dél, és különösen a legkevésbé fejlett országok növekedését és fejlődését; kéri a Bizottságot, hogy – a kereskedelmi megállapodásokról és különösen a gazdasági partnerségi megállapodásokról folytatott tárgyalások során és azok végrehajtásakor – erősítse meg az európai uniós politikák fejlesztési célú koherenciáját és többek között a méltányos munka, a jólét és a munkahelyteremtés előmozdítását, és biztosítsa a megfelelő aszimmetriát és átmeneti időszakokat a kereskedelmi kötelezettségvállalásokban, valamint minden ország prioritásainak tiszteletben tartását és a kulcsfontosságú szereplőkkel és a civil társadalommal való megfelelő konzultációt;
53. az a véleménye, hogy eddig azokat a fejlődő országokat érintette legnagyobb mértékben a válság, amelyek túlságosan függnek a fejlesztési együttműködésből származó pénzeiktől, és amelyek magas szintű exportorientáltságot mutatnak, mivel a pénzáramlások északról délre egyre inkább elapadnak, a belső piac pedig sok fejlődő országban túl gyenge ahhoz, hogy kompenzálja az exportvisszaesést;
54. felkéri a Bizottságot, hogy végezze el az AKCS-országok exportfüggőségének, és e jelenségnek az országstratégiai dokumentumokba foglalt fejlesztési célokkal való összeegyeztethetőségének értékelését;
55. tudomásul veszi a globális kereskedelmi preferenciarendszerekről szóló megállapodást, amely egy 22 fejlődő ország által a vámtarifák és az egymás közötti árukereskedelemben az exportot érintő egyéb akadályok csökkentése érdekében létrehozott mechanizmus, és amelynek célja, hogy lendületet adjon a dél-dél irányú kereskedelemnek és függetlenebbé tegye azt a globális kereskedelmi zavaroktól;
56. úgy véli, hogy a protekcionizmus nem megfelelő megoldás a válságra, és ismételten felszólítja az Európai Uniót, hogy tegye meg kötelességét, és csökkentse a kereskedelmi akadályokat és az Unió kereskedelmet torzító támogatásait, mivel ezek sok kárt okoznak a fejlődő országok gazdaságában;
57. úgy véli, hogy az EU fejlesztési politikájának tiszteletben kell tartania mind az Unió, mind a fejlődő országok érdekeit, továbbá úgy véli, hogy a piacok kölcsönös megnyitása, amelyet nem szabad a fejlődő országok gazdasági stabilitásának feláldozása révén megvalósítani, megfelelő felügyeleti és szabályozó kereteket kíván meg; felkéri a Bizottságot, a Tanácsot és az Európai Befektetési Bankot, hogy a kkv-knak és a mezőgazdasági kistermelőknek nyújtott mikrohitelket kezelje a fejlesztési együttműködés prioritásaként, ösztönözve ezzel a fenntartható regionális gazdasági struktúrákat;
58. felhívja a Bizottságot, hogy tegyen lépéseket hosszú távú fejlesztési célkitűzéseinek elérése céljából, ugyanakkor készüljön fel tartós fejlesztési és humanitárius segítségnyújtásra akkor, amikor a válság által a fejlődő országokra rótt teher a legnehezebb;

2010. március 25., csütörtök

59. hangsúlyozza, hogy a pénzügyi válság kiterjedése, mélysége és összetettsége tükrözi a pénzügyek alakulása és a reálgazdaság közötti kapcsolat hiányát, a növekvő globális egyensúlyhiányt és a Föld környezeti problémáinak további súlyosbodását, mely problémákat helyre kell hozni annak érdekében, hogy a gazdasági rendszert a globális szintű fenntartható fejlődés pályájára lehessen állítani;

60. mélyeséges aggodalmát fejezi ki azzal kapcsolatban, hogy az adóparadicsomok negatív hatásai leküzdhetetlen akadályt képeznek a szegény országok gazdasági fejlődése számára, mivel csorbítják a többi ország szuverenitását, ártnak a pénzpiacok és a forráselosztás hatékonyságának, aláássák a nemzeti adórendszerek működését és növelik az adózás költségeit, ösztönzik a gazdasági bűncselekmények elkövetését, továbbá károsítják a magánbevételeket, a jó kormányzást és a gazdasági növekedést, és ezzel akadályozzák a fejlődő országoknak a közszolgáltatásokra, az oktatásra, a szociális biztonságra és az emberek jólétére irányuló beruházásait;

61. hangsúlyozza, hogy az adóparadicsomok és az off-shore központok ösztönzik az adókikerülő stratégiákat (például helytelen transzferárazás által), az adóelkerülést és az illegális tőkeáramlást; konkrétan hangsúlyozza, hogy az adócsalás a fejlődő országokban olyan arányú éves adóbevétel-kieséshez vezet, amely a fejlett országok által számukra eljuttatott fejlesztési támogatás tízszerese; sürgeti ezért a tagállamokat, hogy elsődleges prioritásként kezeljék az adóparadicsomok, az adókikerülés és a fejlődő országokból való illegális tőkeáramlás elleni küzdelmet; ismételtlen hangsúlyozza e tekintetben azon meggyőződését, hogy az automatikus információcserét globálisan ki kellene terjeszteni és végre kellene hajtani egy többoldalú kereten belül;

62. megjegyzi, hogy világszerte több tucat olyan adóparadicsom létezik, amelyet még OECD-beli székhellyel rendelkező társaságok is használnak a hazájuk, illetve azon fejlődő országok számára való adófizetés elkerülésére, ahol profittermelő tevékenységet folytatnak; felkéri a Bizottságot, hogy készítsen jelentést arról, miként lehet az automatikus információcserét az egész világra kiterjeszteni, és a nem együttműködő adóparadicsomokat és használóikat hogyan lehetne szankcionálni, továbbá hogyan válhatna szabállyá az országokénti, a nyereségről és a befizetett adókról való jelentéskészítés az Unió transznacionális társaságai számára;

63. elismeri, hogy az adóügyi információcsere-egyezmények nem semlegesítik a körülhatárolt adórendszerek káros szerkezetét, sem az állami nyilvántartások hiányát, és nem írják elő a könyvvitel vagy a könyvvizsgálat elvégzését, sem pedig a nyilvántartások megőrzését; üdvözli a G20-csoport és a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) arra irányuló erőfeszítéseit, hogy lépéseket tegyenek az adóparadicsomok ellen, ugyanakkor sajnálattal állapítja meg, hogy a megállapított kritériumok, az adóügyi információcsere-egyezmények és a meglévő eljárások nem lesznek elegendők az adóparadicsomok és a tiltott pénzmozgások problémájának kezelésére; felhívja az OECD-t, a G20-csoportot és az Európai Uniót, hogy az adóparadicsomok azonosítására állapítsanak meg szigorúbb kritériumokat, és dolgozzanak ki egy nemzetközileg kötelező erejű, multilaterális adóügyi információcsere-egyezményt, amely megsértése esetére ellenintézkedéseket irányoz elő;

64. felhívja az EU-t, a tagállamokat és a nemzetközi pénzügyi intézeteket, hogy támogassák a fejlődő országokat a bevételi oldal felépítésében, és segítsék az adóügyi kapacitásépítést;

65. megállapítja, hogy a fejlődő országokból kiinduló tiltott pénzáramlások fele a kereskedelmen belüli helytelen árazással kapcsolatos, és megerősíti az arra az új, kötelező erejű globális pénzügyi megállapodásra vonatkozó felhívását, amely alapján a transznacionális társaságoknak, így különböző leányvállalataiknak is automatikusan országokénti lebontásban közzé kellene tenniük nyereségüket és befizetett adóikat, így biztosítva értékesítésük, nyereségük és befizetett adóik átláthatóságát azokban a joghatóságokban, ahol működnek;

66. felkéri a Bizottságot, hogy aktívan támogassa a vállalatok társadalmi és környezetvédelmi felelősségvállalását annak érdekében, hogy hatékonyan ellenőrizhetőek legyenek a transznacionális vállalkozások és a fejlődő országokbeli leányvállalatok működésének szociális, környezeti és emberi jogokra a fejlődő országokban kifejtett hatásai;

67. aggodalommal veszi tudomásul, hogy a fejlődő országok gazdasági jólétének további romlása elfogadhatatlanul magas munkanélküliséghez és megnövekedett gazdasági migrációhoz vezetne; hozzáteszi, hogy az ilyen migrációs folyamatok a fejlődő nemzetektől való agyelszíváshoz (brain drain) vezethetnek, és tönkretethetik jövőbeni gazdasági növekedésüket;

68. rámutat, hogy a fejlődő országok bankrendszerében a befektetések biztonságát, a pénzügyi szektor fejlődését és növekedését, a külföldi hazautalásokat, valamint a kereskedelmi és egyéb ügyleteket szavatoló, társadalmi kohéziót, valamint politikai és gazdasági stabilitást eredményező konkrét lépéseket tartalmazó, kézzelfogható javulásra van szükség;

2010. március 25., csütörtök

69. üdvözlí az ENSZ Kábítószerügyi és Bűnüldözési Hivatalának és a Világbanknak az ellopott javak visszaszerzésére irányuló kezdeményezését (StAR), amelynek célja a fejlődő országok támogatása a korrupció, a bűncselekmények és az adókerülés elleni küzdelemben, továbbá felhívja a tagállamokat az ENSZ korrupció elleni egyezményének ratifikálására;

70. hangsúlyozza annak jelentőségét, hogy a fejlődő országok támogatást kapjanak hatékony kapacitások létrehozásához a korrupció elleni harc és a jogállamiság, illetve a jó kormányzás és az államháztartás átláthatósága saját érdekükben történő növelésére, annak érdekében, hogy javuljon a költségvetés előreláthatósága, végrehajtása és ellenőrzése; hangsúlyozza az államháztartás parlamenti ellenőrzésének fontosságát; ragaszkodik ahhoz, hogy javítani kell a nemzetközi könyvelési normákat az adóelkerülési és adócsalási gyakorlatok megelőzésére, beleértve azt is, hogy a transznacionális társaságoktól meg kell követelni, hogy a pénzügyi jelentéseket országonkénti alapon készítsék el;

71. üdvözlí, hogy az Európai Beruházási Bank (EBB) érvényre juttatja az offshore pénzügyi központokkal kapcsolatos meglévő politikáját; kéri az Uniót, a tagállamokat és az EBB-t, hogy vállaljanak vezető szerepet az adóparadicsomok elleni fellépésben, olyan közbeszerzési és közpénzelosztási szabályok elfogadása révén, amelyek megtiltják, hogy valamely adóparadicsomban regisztrált társaság, bank vagy egyéb intézmény közpénzekből hasznot húzzon; felhívja az EBB-t, hogy továbbfejlesztett útmutatásainak részeként vegye fontolóra annak szükségességét, hogy a társaságok és pénzügyi közvetítők országonkénti lebontásban jelentést tegyenek működésükről;

72. megjegyzi, hogy az EBB erőfeszítéseket tett annak biztosítása érdekében, hogy garanciáit és befektetéseit ne az adóparadicsomokon keresztül hajtsák végre; felkéri az EBB-t, hogy tegye meg a szükséges további lépéseket annak biztosítása érdekében, hogy ez közvetetten sem történik meg; felkéri az EBB-t, hogy tegyen jelentést az offshore pénzügyi központokra vonatkozó politikája végrehajtásáról; felkéri az EBB-t, hogy a feltételeket vagy feltételrendszert nagy körültekintéssel alakítsa ki, annak érdekében, hogy megfeleljen az uniós politikai célkitűzéseknek és az ILO „tisztességes munkára” vonatkozó elképzelésének a támogatás maximalizálása, a helyi gazdaságok bevonása és a korrupció elleni harc támogatása érdekében; úgy véli, hogy az EBB munkaerő-felvételi politikájának a környezetvédelmi és fejlesztési szakértelemre kell összpontosítania;

73. elismeri, hogy az EBB külső hitelezési tevékenységének és együttműködési megállapodásainak jelenlegi félidős felülvizsgálata, amely 2010-ben zárul le, és amelyben az Európai Parlament társjogalkotóként vesz részt, komoly lehetőséget jelent arra, hogy növeljék az EBB szerepét a fejlesztési együttműködésben, abból a célból, hogy a millenniumi fejlesztési célok 2015-re megvalósulhassanak; úgy ítéli meg, hogy ezért a szegénység csökkentését célzó projekteket elsőbbségben kell részesíteni;

74. sajnálja, hogy a fejlődő országokbeli mezőgazdasági befektetések csökkenő tendenciát mutatnak a '80-as évek óta, és sürgeti a Bizottságot, hogy az élelmezés biztonságát kezeljék az Unió fejlesztési politikájának prioritásként, és következképpen erősítsék meg a mezőgazdaság támogatását, különösen az élelmezéstermelés és a vidékfejlesztés vonatkozásában;

75. úgy ítéli meg, hogy a fejlődő országokban a gazdasági fejlődés egyik legfőbb akadálya az, hogy a vállalkozásoknak csak korlátozott lehetőségei vannak a hitelekhez és mikrohitelekhez való hozzájutásra; továbbá hangsúlyozza, hogy az esetek nagy részében nem állnak rendelkezésre hitelgaranciák; következésképpen felkéri a Bizottságot és az Európai Befektetési Bankot, hogy dolgozzanak ki programokat a hitelekhez és mikrohitelekhez való hozzájutásra;

76. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a fejlődő országok hitelhez jutásának megkönnyítésére irányuló intézkedéseket, beleértve a többoldalú fejlesztési bankok jelentős mértékű tőkésítését, valamint egy olyan keret kialakítását, amely a helyi polgárok igényeinek kielégítése érdekében lehetővé teszi különféle pénzügyi szolgáltatók működésének engedélyezését;

77. felkéri a Bizottságot, hogy a félidős felülvizsgálatot követően az EBB külső hitelezési megbízatásáról szóló határozatra irányuló javaslat elkészítése során teljes mértékben vegye figyelembe az e jelentésben megfogalmazott ajánlásokat;

78. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamoknak, az ENSZ szervezeteinek, az IMF-nek és a Világbanknak, az IMF-be és a Világbankba az uniós tagállamok által delegált kormányzóknak, valamint a G20-csoport országainak.